

Kázání Marka Vanči z 19. dubna 2020 (rozesláno e-mailem)

I. čtení: 2. Kor. 3, 4-11 (4, 1-6)

II. čtení: Mk 7, 31-37

Ježíš se vrátil z území Týru a šel přes Sidón k jezeru Galilejskému územím Dekapole. Tu k němu přivedou člověka hluchého a špatně mluvícího a prosí ho, aby na něj vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil prsty do jeho uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhlédl k nebi, povzdechl a řekl: „Effatha“, což znamená „otevři se!“ I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně. Ježíš jim nařídil, aby to nikomu neříkali. Čím více jim to zakazoval, tím více to rozhlašovali. Nadmíru se divili a říkali: „Dobře všecko učinil. I hluchým dává sluch a němým řeč“.

Modlitba: Milý Pane Bože, děkujeme ti za své smysly, za to, že vidíme, slyšíme a můžeme mluvit. Prosíme za ty, kterým něco z toho v životě chybí. Děkujeme za míru zdraví, kterou máme. Uč nás vděčnosti za tvé dary, které dáváš. Prosíme za všechny nemocné, za všechny, kteří se blíží konci svých dnů. Prosíme za všechny, kteří pečují o lidi v nemocnicích i v domovech důchodců. Opatruj nás podle své vůle a dej, ať o tobě umíme vydat svědectví životem i slovem. Prosíme za náš svět, za naši zemi, za křesťany všech církví. Otče náš..

Milé sestry a milí bratři,

Ježíš procházel pohanskou krajinou Dekapole, „Desetiměstí“. Přicházely k němu zástupy a on s nimi hovořil. Mezi těmi, kteří k němu přišli, byla i skupina lidí, kteří měli zvláštní bolest. Měli s sebou člověka - snad příbuzného, snad známého - který byl hluchý a němý. Přivedli ho, aby mu Ježíš pomohl.

Pán Ježíš jejich prosby za nemocného přítele vyslyšel. I nás chce vyslyšet a nám pomáhat. Všimněme si však, co dělá a jak pomáhá. „Vzal ho stranou od zástupu“. Jen jemu věnuje pozornost, jedinému uprostřed zástupu. Nechává devadesát devět jiných a jde s tím jediným stranou, aby s ním navázal rozhovor. Stojí mu za to, má na něj čas. Toto je způsob, jak Pán Ježíš s lidmi pracuje. Káže sice zástupům na hoře, káže davům z loďky, ale vstupuje také do rozhovorů s jednotlivci. Mluví s Petrem, Jakubem a Janem, Filipem, se všemi dvanácti, ale věnuje se i mnohým jiným, Marii a Martě, ženě Samařance, muži od rybníka Bethesda, bohatému mládenci, Zacheovi a mnohým dalším.

Je-li naším úkolem přivádět lidi k Pánu Ježíši, ukazovat jim k němu cestu, znamená to nejen o něm mluvit, o něm svědčit. Je také třeba být pozorný k člověku, jedinému v jedinečnosti jeho údělu a povahy, vloh i nedostatků. To je velmi důležitá věc, nejsme sto oslovit lidi, protože zapomínáme na jejich jedinečnost, na jejich osobnost. Lidé jsou nemocní tím, že pro ně druzí nemají pochopení v jejich zvláštnosti a jedinečnosti. Je samozřejmě jasné, že to nejdůležitější a nejlaskavější jim může zjevit a povědět jen Ježíš sám, ale my můžeme a máme k němu svým zájmem, pochopením a láskou ukazovat.

Ale všimněme si, co Ježíš dělá dál. „Vložil prsty do jeho uší, dotkl se slinou jeho jazyka“. Z tohoto počínání by se „pominuli“ nejen epidemiologové a hygienici našich dnů, ale nejspíše i mnozí z vás. Představa, že Ježíš plivnul na jazyktoho němeého, způsobuje nepříjemné šimrání v oblasti žaludku leckomu. Až se oklepeme hnusema nemusíme být ani příliš úzkostliví. To, co Ježíš dělá, se zdá být divné počínání. Ale tak jednali tehdejší lékaři, když zaříkávali nemoci, dotýkali se nemocných a slina byla tehdy považována za zvláště účinný léčivý prostředek. Také na jiných místech evangelia bychom našli v Ježíšově jednání rysy těchto praktik. Ježíš přece pomazal blátem oči slepého. Ale je tu přece jen zásadní rozdíl. Soudobí lékaři Ježíšovy doby dávali důraz právě na podobná tajemná jednání. U Ježíše tyto způsoby nehrají hlavní roli. Hlavní je u něj vždycky jeho slovo, které je Slovem Pána a Spasitele.

Připomeňme si, že Ježíš jedná s hluchým a němým. Také proto dělá to, co snad před ním s tím nemocným dělali už jiní. Jde mu o to, aby nemocný pochopil, že mu chce pomoci. Důležité je, že ono plivnutí, dotek jazyka i uší je spojen s oním povzdechem vůči nebi. Ježíš, chce naznačit nemocnému - uzdravení tvých smyslů, milý příteli, závisí na tom, který je nad námi, na Bohu, on ti chce pomoci.

A tady se můžeme učit. My si často stěžujeme, že když mluvíme o Pánu Ježíši s lidmi okolo nás, narážíme na hluché uši, že lidé kolem nás dnes ztratili smysl pro duchovní věci. Je to nejspíše pravda, ale neznamená to, že ve svých snahách vydat svědectví o Ježíšovi máme přestat, že bychom to měli vzdát. To jen znamená, že si musíme dát větší práci s tím, aby nám porozuměli. Je třeba se přiblížit jejich výrazovým prostředkům a jejich možnostem chápání. A možná, že mnohem více než tomu, co budeme mluvit, budou rozumět tomu, co budeme ukazovat. Abychom, když mluvíme o lásce a pomoci, skutečně něco pro lidi dělali, žili tak a když budeme mluvit o duchovních věcech, aby bylo zřejmé, že pro nás není nejdůležitější plat, postavení, kariéra či prestiž.

Tato gesta Pána Ježíše vůči hluchému, byla provázena jediným slovem. Můžeme si představit, že Ježíš to slovo skutečně nahlas vykřikl, aby proniklo i k hluchému, jehož uši se zároveň otevřely. To slovo znělo: „Effatha“ - otevři se! Jak to Ježíš myslí? Určitě rozkazuje smyslům, které byly zavřeny, které nefungovaly. Musíme si uvědomit, že Ježíš je Boží Syn, působí skrze něj ten, který: „řekl a stalo se, rozkázal a postavilo se“, ten, který řekl: „buď světlo a bylo světlo“. Ten, který smyslům dává jejich bystrost, ten, který otevírá oči i sluch, který dává řeč. Je to ten, kterému máme děkovat za tyto dary i my, ačkoliv nám je moderní medicína chrání a zachraňuje. To si teď dost bolestně všichni uvědomujeme, kde bychom byli bez moderní medicíny, ona je přece také darem a úžasným prostředkem záchrany. A jen tam mají tyto skutečnosti svou plnou krásu a cenu, kde víme, od koho je máme. Tak teprve víme, k čemu je máme, jaký je jejich smysl a cíl a jak je máme používat.

Tuto věc má na mysli náš oddíl. To Ježíšovo slovo je stvořitelským příkazem smyslům, uzavřenému sluchu a svázanému jazyku. Ale má i další smysl. Je to slovo, které je řečeno také srdci toho člověka, jeho nitru, aby věděl, odkud uzdravené smysly přijímá, aby své nitro otevřel vůči tomu, kdo mu dává nejen smysly, ale vlastně celý život. Je to slovo, které z Boží lásky zaznívá ke všem nám, nemocným i zdravým, abychom se Boží lásce otevřeli. Člověk, má-li mu Ježíšovo slovo být k něčemu, musí nejen slyšet, ale i poslechnout, to jest pro Ježíše a jeho slovo se rozhodnout, vědomě je přijmout, Ježíšovi se v důvěře a oddanosti podrobit. „Effatha“ tu znamená - otevři se Bohu, otevři se jeho lásce, která ti dává vše - smysly i celý život. Dej se proměnit a prohřát Boží láskou!

O tom člověku dříve němém a hluchém je pak řečeno: „I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně“. Bylo to, jako by se znovu narodil, otevřel se mu svět zvuků i svět porozumění. A on sám se otevřel lidem i Bohu.

Pokud vztáhneme Ježíšovo slovo „Effatha“ i na sebe, pak i náš život rozkvetne novou radostí. Všechny věci získají nový zvuk, krásu i význam. Začneme si vážit zdraví. Uvidíme nově, jaká je krása života, který nám byl dán, poznáme také, jaká je naše vina, když těchto darů zneužíváme. Budeme vnímavější pro druhé. Otevře se nám nový svět a naučíme se i lépe, správně mluvit, používat všech dorozumívacích prostředků k zprostředkování a vydání svědectví o tom, který je zdrojem všeho dobrého a pravého. A potom rozeznáme, jaká milost to byla, když i nás Pán Ježíš uzdravil z naší nemoci ke smrti. Effatha - otevři se! Vůči Bohu - abys uviděl, uslyšel i promluvil.

Amen